

Spreading the Jewish Light

Mrs. Emma Katz, Director of NILI

שמות, תצוה, ג', תרל"ה

במדרש נר מצוה כו' נרי בידך כו' נר ה' נשמת אדם כו'. פי' נר ה' כי השגחתו ית' בתחתונים הוא על ידי נשמת בני ישראל. וכפי עבודת בני ישראל ממשכינ השגחת השי"ת והארת פניו בעולם. ויש ב' מיני חושך. א' ע"י היצה"ר וסט"א שהוא חושך ממש וע"י המצות מבטל זה החושך. וז"ש כאילו מדליק נר לפני הקב"ה פי' שמכין מקום לחול שם כבוד מלכותו ית'. ועי"ז מחי' נפשו שנק' נר כו'. פי' שגם אור העליון נק' אצלנו חושך כמ"ש בספרים שהוא גבוה מהשגתינו. לכן נק' חושך. וכפי מה שהאדם מאיר בחושך הגשמי ע"י נרות המצות. כמו כן זוכה להמשיך אור על נשמתו ונפשו מאור העליון כנ"ל. ופי' ואתה תצוה כו'. שיכניס המצוה בנפשות בני"ש שהיו הם עצמם המצות. כי באמת רמ"ח איברים מיוחדים להמצות. ובגמרא ועשיתם אותם ב' פירושים. א' כי מי שמקיים מצוה מעלה עליו הקב"ה כאלו עשאה. ב' כאלו עשה עצמו. ע"ש בסנהדרין פרק חלק. וב' הפירושים הם אחד כי תיקון האדם הוא ע"י המצות שצריך להיות מיוחד להשי"ת. שהוא משולח בעולם רק לעשות רצון בוראו. ונמצא הוא עצמו המצוה. וכן פי' אשר קדשנו במצותיו וצונו כנ"ל:

וברש"י להעלות נר תמיד שצריך להדליק שתהא שלהבת עולה מאלי'. פי' כי קיום המצות אינו בכח אנושי. רק ע"י קיום המצוה מעורר כח עליון. וכן בכל עבודת האדם. כי הקב"ה נתן בנפש ישראל נקודה קדושה. וע"י היגיעה והעבודה מצא מין את מינו וניעור ומתעורר כח הפנימי. וזה ענין שתהא שלהבת עולה מאליה. ועי"ז הוא דבר של קיימא. כי הדבר הנעשה בכח האדם יש לו הפסק. אבל כשמתעורר כח הקב"ה הוא קיים לעד. וז"ש יערוך אותו כו'. שעיקר העבודה לסדר הדברים להעמידן במקומן עד שיהי' להם דביקות במקורם כנ"ל. ועי"ז להעלות נר תמיד שע"י העלי' עד השורש כנ"ל עי"ז הוא קיים לעד כמ"ש: במדרש נמשלו בני"ש לזית שאינו מתערב בשאר משקים דכתיב לא תתחתן במ' ומתערב מ"מ עומד למעלה כו' ע"ש. פי' שכח זה נתן השי"ת בבני"ש שלא יוכלו להתערב באומות. וז"ש לא תתחתן והול"ל לא תחתן. רק הפי' שיהיו מתוקנים באופן שלא יוכלו להתחתן בהם. זך כתיב שהשמן אף שמעורב תוך השמרים. מ"מ הוא זך ואינו מתערב. וברש"י כתיב למאור ולא למנחות כו'. פירשנו עפ"י המדרש דרך הזית שחובטין אותו כו' עד שמוציא שמנו כן בני"ש בצר להם עושין תשובה כו'. ובפסוק נאמר זך שמוציא רק טיפה ראשונה כו'. אכן בודאי נדיבות הראשון שבישראל הי' בלי שמרים שאמרו נעשה ונשמע. וע"י שנתנו כח הראשון להשי"ת כראוי. זכו שאף שקלקלו אח"כ. מ"מ יוכלו להתברר מתוך הפסולת. וז"ש כתיב למאור. כי טיפה ראשונה עומדת לפני ה' בהיכל הקודש. אבל להעלות נחת רוח להשי"ת הוא ע"י הברור מהשמרים. וזהו למנחות מי דרכו להתנדב מנחה עני כו'. והכל זוכין ע"י הטיפה הראשונה כנ"ל. וז"ש זך כתיב עי"ז להעלות נר תמיד אף בימי התערבות כנ"ל. וזהו שאמר הנביא להם

Chassidus on the Parsha

Shemot with the Sfas Emes

בעת התוכחות זית רענן כו'. פי' שהגיד להם שיש להם כח הזה לברר מעשיהם אף בימי הרעה כנ"ל. ודבר זה נוהג בכל פרט ג"כ. שאם התחלת המעשה כראוי ברצון אמת לשם שמים. זוכה לברר אח"כ אף שמתערב בו פסולת כנ"ל: